

**Klaipėdos
universitetas**

Sveikatos
mokslų fakultetas

**Klaipėdos
universitetas**

30
metų

**XXI-OJI NACIONALINĖ MOKSLINĖ
KONFERENCIJA
„Į SVEIKĄ GYVENSENĄ IR SKAIDRIĄ BŪTĮ
VYDŪNO KELIU“**

Konferencijos pranešimų medžiaga

Klaipėda, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Mokslinis komitetas:

Pirmininkas: prof. dr. Artūras Razbadauskas,
Klaipėdos universiteto rektorius

Nariai:

prof. habil. dr. Algimantas Kirkutis
prof. dr. Elvyra Acienė
prof. habil. dr. Ingrida Baranauskienė
prof. dr. (hp) Leta Dromantienė
prof. dr. Arvydas Martinkėnas
prof. dr. Daiva Mockevičienė
prof. dr. Sigutė Norkienė
doc. dr. Aelita Skarbalienė
prof. habil.(hp) dr. Dalia Marija Stančienė
prof. dr. Asta Šarkauskienė
doc. dr. Marija Truš

Organizacinis komitetas:

Pirmininkė: Goda Sakalauskaitė

Nariai:

prof. dr. Birutė Anužienė
Dainius Aponkus
Erika Butkutė
lekt. dr. Sigita Derkintienė
lekt. Rita Gikarienė
Juozas Ivanauskas
doc. dr. Asta Kiaunytė
lekt. Viktorija Lukminaitė
lekt. Jurgita Raišutienė
Tatjana Žuravlioiva

Leidinio sudarytoja:

prof. dr. Birutė Anužienė

© Klaipėdos universitetas, 2021

ISBN 978-609-481-100-5

VAIKŲ SU NEGALIA SAVARANKIŠKUMO FORMAVIMAS DELFINŲ TERAPIJOS CENTRE: DIDESNIŲ GALIMYBIŲ LINK

Doc. dr. Brigita Kreivinienė, Vaida Vaišvilaitė, Vida Miškinė
Klaipėdos universitetas, Lietuvos jūrų muziejaus Delfinų terapijos centras, Lietuva

Sveikata yra suvokiama kaip asmens fizinės, protinės bei socialinės gerovės būseną (Dooris, Farrier, Froggett, 2018). Gera sveikata sudaro visuomenės raidos pagrindą. Vaikų su negalia savarankiškumas lemia vaiko geresnes socializacijos galimybes bendruomenėje. Psichomotorinė raida, apima pagrindines vaiko vystymosi sritis: bendrąją motoriką, smulkiąją motoriką, pažinimą, kalbos supratimą, kalbos raišką, savitvarką, socialinę emocinę raidą (Astopovičienė, Liaudanskienė, Vilūnienė, 2003; Monkevičienė, 2003). Įgūdžius būtina formuoti stebint sensorines problemas (Kreivinienė, Mockevičienė, 2020). Vaiko su negalia savarankiškumo ugdymas yra itin svarbus parenkant individualiai jam tinkamą aplinką bei veiksmus, kurie padidina motyvaciją mokytis, siekti ir interiorizuoti naujai išmoktus įgūdžius. Vaikai su mažesniais socialiniais įgūdžiais patiria socialinę atskirtį, sunkiau geba suvokti aplinkinių jausmus, atpažinti ir išreikšti emocijas laikytis nustatytų taisyklių ir normų, gerbti save ir kitus (Harrison, Oakland, 2015).

Tikslas – išanalizuoti bei aptarti vaikų su negalia savarankiškumo įgūdžių formavimo problematiką, numatant didesnes galimybes veiklos plėtrai.

Metodika. Tyrimo duomenys buvo rinkti naudojant literatūros analizės metodą. Mokslinėms išvargoms vystyti pasitelkta straipsnio autorių medžiaga, sukaupta praktinės veiklos (pacientų su negalia kortelėse) ir akademinės veiklos užrašuose.

Rezultatai. Tyrimas atskleidė, jog geriausi rezultatai yra pasiekiami ankstyvame amžiaus tarpsnyje, motyvacija – yra esminis socialinių įgūdžių mokymosi pagrindas, o sensorinių poreikių atliepimas įgalina labiau įsitraukti į mokymosi procesą, gerina susikaupimą ties užduotimis. Tyrimas buvo atliekamas ir informacija parengta padedant Europos Sąjungai, įgyvendinant 2014–2020 m. Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimo per sieną programos projektą BREAK „Įveikiant kliūtis vaikų reabilitacijoje: nuo korekcijos link inkluzinio bendradarbiavimo“ (projekto numeris LT-RU-2-094). Už straipsnio turinį atsako Lietuvos jūrų muziejus. Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos nuomonę.

Išvados. Socialinių ir mokymosi įgūdžių vystymas ankstyvojoje vaikystėje ypač svarbus, tolimam normaliam asmenybės funkcionavimui kasdienėje veikloje.

Reikšminiai žodžiai: vaikai, negalia, socialiniai įgūdžiai, savarankiškumas

Literatūra:

- Astopovičienė E., Liaudanskienė V., Vilūnienė A. Savarankiškumo formavimas buityje. 2003. Vilnius: UAB „Viltis“.
- Dooris M., Farrier A., Froggett. L. Wellbeing: the challenge of 'operationalising' an holistic concept within a reductionist public health programme. *Public health* 2018; 138 (2): 93-99.
- Harrison P., Oakland T. Adaptive Behavior Assessment System. 2015. Third Edition. Torrance: Western Psychological Services.
- Kreivinienė B., Mockevičienė D. Dolphin Assisted Therapy: Evaluation of the Impact in Neuro-Sensory-Motor Functions of Children with Mental, Behavioural and Neurodevelopmental Disorders. *Revisita Argentina de Clinica Psicologica* 2020; Vol. XXIX, Nr. 4, 292-307.
- Monkevičienė O. 2003. Mano vaikai: priešmokyklinis vaiko ugdymas. Kaunas: Šviesa.